

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben:			
Egy évre . . . 10 kor. — fill.	Egy évre . . . 16 kor. — fill.		
Fél évre . . . 5	Fél évre . . . 8		
Negyed évre . . . 2 . . . 50 . . .	Negyed évre . . . 4		
Egy óra . . . 1	Egy óra . . . 1 . . . 70 . . .		
Egyes szám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden szó 4 fillér.

A Liga.

VII. Közlemény.

(Fotografiák. Pillanatnyi felvétel.)

Végezni akarok. De nem végezhetek anélkül, hogy pillanatnyi felvételen le ne fotografáljam a Liga egypár ágilisabb hőseinek közéleti tevékenységét.

Ehez joga van mindenkinek. A megtámadottnak pedig annál több, mint aki egyenesen provokálva van, hogy szembe forduljon támadójával s ne csak kifogja a támadó ütést, hanem vissza is vágjon. Nekem legalább ez a szokásom. Tehát vegyünk sort.

A Liga fővezére Dégenfeld Schonberg József gróf, született nem Debreczenben, vele minket ezelőtt 17—18 évvel Tisza Kálmán, akkor „Magyarország Nagy ura“ ajándékozott meg, Főispánja lett Debreczen városnak, meg Hajdúvármegyének, de nem az a vad sziltya karakter, amilyennek ösmerjük K a t o n a J ó z s e f bihari főispánját Petur Bánt, a ki tudvalevőleg a körülte lézengő meránit, Biberachot, a lábatlankodó rittert a pokolfenekére szeretne volna tudni. A mi főispánunk loyaltással hódolt a németnek hódoló kormányznak — fel felé. Hogy lefele is ilyen loyális engedékenységet tanusított volna s hogy képes lett volna megtűrni az ellenzeteket is, azt egész határozottsággal nem merném állítani. Később annak a szomorú eseménynek és ezen mi egyházkerületünkre oly irtózatossullal és következtetésekkel nehezedeő csapásnak következtében, hogy boldogemlékezetű Vályi János személyében elvesztettük a minden ízében presbyteriális, alkotmányos főgondnokot: főgondnoka lett egyházkerületünknek, melynek fennhatósága alatt áll a mi öskollégiumunk is. Így lett Dégenfeld Schonberg József gróf kormányzója és pedig teljhatalmu kormányzója Hajdúvármegyének és Debreczen városnak, az egyházkerületnek és ezzel együtt a debreczeni kollégiumnak is.

Hogy mit vitt véghez Hajdúvármegyével azt én nem mondom, az az én tárgyamat nem érinti. Erre legfeljebb annyit, hogy azt is éppen úgy átgurta hosszú uralkodása alatt a maga

képére és hasonlatosságára, mint városunkat és egyházkerületünket.

Az azonban már igenis érinti tárgyunkat, hosszú uralma alatt, a melyet a gyöngébb lelkek bánatos rezignációval meg szoktak már soha véget nem érőnek tekinteni. Debreczen város a millió adósságok tengerébe, meg a derült égből villámként ránk szakadt óriási községi adó fertőjébe úgy bele-mászott, hogy Puky Gyula legyen, a ki kihuzza belőle; mert hát az ő kormányzatának jelszava mindenben csak a pártpolitika volt. — Ebben utazott mindig, minden téren. Hát ez az ő részéről „e g y t é v e s“ felfogás volt. Csak az a hiba, hogy az ő ezen e g y t é v e s felfogásának az árát Debreczen város, meg én, meg polgártársaim fizetjük meg. De milyen árát! Nem jó róla beszélni.

Az azután szintén érinti tárgyunkat, hogy — amint valahol már fentebb is rámutattam — most meg már abban utazik (a szó szoros értelmében utazik, mert Pestre jár érte, tehát nem képletekben beszélnek), hogy a kollégium eddig végig vállait terhelnek meg, — ha többet egyelőre nem adnak, — úgy egy félmilliócska kölcsönnel.

Be kell ösmernem, hogy gavallér tempó az adósság csinálás, azonban, sajnos, saját személyes tapasztalatom alapján konstatalom, hogy ennel veszedelmesebb virtus a gavallér virtusok közt nincs.

Azt mondják: maga kárán tanul a magyar. Engedjék meg önök tisztelt szövetséges hadak, hogy a debreczeni ref. Egyház hadd ne a maga kárán tanuljon.

Engedjék meg, hadd okuljon városunk és kollégiumunk gyászos példáján és épen ezért hadd kövessen el mindent, hogy holmi vaklárma ürügyével alakított egyházellenes Liga hátán ne lovagolhasson be a mi városunkba Dégenfeld-Schonberg József gróf azon a lovon (mert másként tárt karokkal fogadnók) amelyen post aequitem sedet atra cura, még pedig párijával, sőt hármásával: 1. a politikai pártszenvedély; 2. az adósság csinálás és adóemeléspolitikája; 3. az államkormány védszárnyai alá vonulás.

Dégenfeld József ugye lehet sajnálja, hogy politikai uralmát elfújta a szél, mely érzelmével azonban bizto-

sítom, hogy felettebb zoláltan áll, azonban ezért kegyeskedjék máshol keresni vigasztalást, mert az elé a paripa elé, melyen ő, s az ő háta mögött hármával ül az atra cura, ez az egyházlobogóját lebecsítani sohasem fogja. Nem még azon patentirozást érdemlő feltalálói érdemének jutalmául s viszontértékéül sem, melynek rendjén kidolgozta, s megállapította azt a híres sistema Dégenfeldiádát, hogy micsoda hókusz-pókusszal lehet gerinczesállatot átvarázsolni gerinczteleenné, a szabad embert rabszolgává; az önértetes férfít csuszómászóvá idomítani s a talpnyalásnak és lánczón tánczolásnak, derék maczkóink között meghonosult divatát — közkeletűvé tenni.

Nem hiszem, hogy az ezekben elért fényes sikerek csillogása megvesztegethetné a gyülekezet szemét s vakká, óvatlanná tenné a lovag háta mögött üldögélő sötét alakok közeledésére. A mi juhainkat félti s ezek őrizésére akar vállalkozni Dégenfeld József. Mit tartsak azonban én az ő pástorkodásáról, amikor látja, tudja, de elnézi és türi, hogy egyházkerületének egyik, jelentékeny gyülekezetét, a sérelmeit sok-sok év hosszú sora előtt elhagyta pástora, hogy a pástort bevonult, betelepedett ide Debreczenbe. Ezeket a juhcskákat nem félti Dégenfeld? Pedig hát félthetné, mert közöttük hatalmas farkas jár, a Zichy-féle katolikus uradalom. De pardon! Hisz a tetétleni juhokat nem is a pástort, hanem a »Farkas« hagyta oda ugy-e? Mindegy. Mi az ilyen főpástorkodásból még se kérünk.

Eröss Lajos! és a Ligában leledző akadémiai jellegű tanártársai! Álljanak elő! Idézem önöket. Számoljanak be munkásságukról. Mert hej, munkásnak és kötelelességteljesítőnek kell ám annak lenni, aki mást munkátlansággal, kötelelességmulasztással és rá nem termettséggel vádol oly mértékben, hogy miatta veszedelmet kell kiáltani és segítő hadakat kell gyűjteni.

Az akadémiai igazgató azt a megfontolatlanúságot követte el, hogy kiadta és szétosztotta a mult iskolaévről „az akadémia szakainak tanrendjét.“ Sikerült egyet elfognom belőle. Ebből azt tanultam meg, hogy Eröss Lajosnak (Bocsánat! a tanrend sorrendjében ő áll leghátul s ha én leg-

elől emlitem, világért sem az a szándékom, mintha én előre akarnám tolni; ez ellen tiltakozom) tehát azt tanultam meg, hogy Eröss Lajosnak hetenkint 9, mond kilencz órája volna. Ez a névérték. Mert a valuta a tanóráknál nincs rendezve. A diságió 25 %. De a legkedvezőbb körülmények közt csak ennyi. Gyakran több is. Ezzel a 25 % diságióval a katedrális ára, melynek névértéke $\frac{1}{4}$, leg jobb esetben csak $\frac{1}{4}$ -et tesz ki. Ilyenformán az Eröss Lajos heti névértékü óranyi munkássága aranyértékben $7\frac{3}{4}$. Azaz hogy azt vajjon az érték aránya é biz én nem tudom; és mert ezt nem tudom: nem is vitatom.

Csakhogy tollam hegyére került az arany, zsebembe úgy is ritkán kerül.

Igen, de azt mondják a rossz nyelvek, hogy a múlt évben é, mikor é, olyan vonzó erőt gyakoroltak az előadások és olyan tudomány szomjat idéztek elő a hittanszékban, hogy a IV-ed évben egyetlenegy hittanszaki hallgató sem volt és minthogy az Eröss Lajos óráinak egy része ezen csak elméletileg létező növendékeknek volt szánva, hat a 9 névértékü órából elesett 3, maradt 6, valuta értékben 25% diságió leütésével = $4\frac{1}{2}$. Egy heti munkásság hát ez, ez a $4\frac{1}{2}$ óra. A hétben pedig vagy 7 nap, és minden napban 24 óra, vagyis van egy hétben 168 óra, amiből Eröss Lajos dolgozik $4\frac{1}{2}$ órát. Marad rendelkezésére még $163\frac{1}{2}$. Persze aki nek hetenkint $163\frac{1}{2}$ üres órája van, az csak ráér ligázni, meg főispáni bankettek felett elmélkedni és cikkezni. Istenem! de nagyot is sóhajt erre az a szegény bíró, akinek naponta kell 7—8 órát (még vasárnap is vagy 3-at) dolgozni, de rendezett valuta mellett, diságió nélkül am. Bizony heti $4\frac{1}{2}$, meg heti 45—50 munkaóra közt mégis csak jelentős a differenzia.

Hát még ha dolga felől ráérne az a szegény bíró arra is gondolni, hogy Eröss Lajoséknál azonban a munkaév tekintetében sincs a valuta helyreállítva. Ott meg a diságió legalább is 40%, ha nem több. Mert a 12 hónapból, az aratási 3 hónapos szünet (De jó is most! hajdanta én csak kettőt kaptam) a karácsonyi, husvéti, pünköshti s nem tudom, hány vásári, félévi, szüreti és egyéb más fejből el nem raktározható című vakáció, legelső hangon kiadnak együtt 5 hónapot. Munka hónap, mondjuk 7. Ebben van 30 hét; $30 \times 4\frac{1}{2} = 125$. Ez az Eröss Lajos évi katedrális munkásságnak a matematikai képlete. Az esztendő 8760 órájából katedrára 125, egyébre 8635 óra jut.

Hát ne öntse el a sárga irigység azt a szerencsétlen bírót. Pedig ám még nem értünk a vers végére. A di-

ságió ott leselkedik a nyugdíjnal is 25% erejéig. A bírónak 40, Eröss Lajosnak 30 év kell hozzá, hogy teljes nyugdíjat kapjon. Hát van igazság a földön?

Igen, de a tanárnak a katedrán kívül is dolgozni, tanulni, a tudományt fejleszteni kell. A katedrai munka a feladatnak csak kisebbik része. Igen, igen! Így kell lenni. Számoljanak tehát önök Ligában leledző akadémiáinak a tudományt fejlesztő, előbbvivő munkásságuk gyümölcseivel. Hadd izlelhessük azokat. Mutassák föl munkájuk eredményét, tudományos műveiken a tudós világ bírálatával. a tudományos akad. előismerésével, amelynek a tudomány fátyla vivői rendes vagy levezető tagjai sorában foglalnak helyet. Mutassák föl tankönyveiket, mikkel elárasztják a könyvpiacot és a miket más, kevésbé erős, a mi Erössseinkkel nem vetekedhető tanerőkkel dolgozó tanintézetek, tankönyvek fogadják el. Mutassák föl tudományos disszertációjukat. Mutassák, kérem mutassák!

De Eröss Lajos ön ne mutassa se azt a bizonyos p-ladányi lapot, a melyben való munkálkodását tanári pályázati kérvényében odaállította érdemrendei sorában, sem a fel. szerkesztésében megjelenő P. Lapot, a melynek rendjén kimagasló helyet foglalnak el a főispáni ebédek feletti disszertációk és egyéb e válfajhoz sorozható toporzékoló polemiák. Ezeket ne mutassa.

S még egyet, a munkálkodásra mikor rámutatnak, valahogy érvelésök közé ne vegyék föl az „órára való készülést“, mert a világ abban az illuzióban él, hogy mikor valaki pályázik és elfogadják, elfoglalja azt a díszes tanári katedrát, amelyből másokat tanítania kell, hát már akkor maga tudja azt, a minek másokkal való közlésére vállalkozott, a mit tanítania kell.

Azt az illuziót valahogy el ne rontsák, mert lássák, ez a czudar világ olyan, hogy pl. a világért sem tudná megbocsátani, hogy a bíró az itélő székben tanulja meg a törvényt, a mechanikus a gép konstruálása közben a mechanikát.

De hát halad a világ, fejjük a tudomány ugye? Mondjuk, hogy igen. Ámbár vannak tudományok (Eröss L. aligha nem tud ilyenekről) amelyeknek nem kell fejlődni, változatlanok kell lenni. De hát az a tudomány, aminek alapján a bíró vagyon, élet és becsület felett itél: az nem fejlődik? Nem adnak a bírónak ugyszólván nap-nap mellett más törvényt a kezébe, hogy üres óráiban agyon ne unja magát? És az a mekhánika nem lép-e naponta akkorákat, hogy káprázat fogja el láttára a laikus szemlélőt?

No még csak egyet! Hát az ifju-

ság nevelésével, erkölcsi épségén k a megóvásával hogyan vagyunk? No ne tessék a világért sem a »tanszabadság« s az ezzel társfogalmakra hivatkozni, meg azt mondani, hogy önök ligabeliek, nem instruktorok. Ezt én a magam fejtől is mind nagyon jól tudom s nagyon jól tudja más is. És ha e részben a mások meg az önök nézete nem fedi egymást, annak az a magyarázata, mert mi azt is tudjuk, a mit az idők parancsoló szózatá bizony nemsok ra, mindenkivel megfog értetni, aki ma még nem akarná is érteni, hogyha nemzetünk jövőjét megakarjuk menteni, ak or a tanszabadság fogalmát ki kell burkolnunk a „szabadságnak“ abból a lepleből, a melynek sötét árnyéka alatt életképes, erős, egészséges ágak helyett fattyu hajtásokat hoz csak; hogy önöknek oda kell állani annak a hajónak a kormányához, amely az ifjúságot utáiban hordozza, mert önöknek a felelős gondviselő szorgos gondjával kell örködni a felett, hogy a kiket vezetésükre bízunk, azoknak komoly kötelességérzete, erkölce, vallásos és tiszta hazafias érzülete, a kormányzásuk alatt járó hajóból a megpróbáltatás idején értéktelen hajó sulyként ki ne dobassék. Feleljenek uraim! rendben van-e e részben is a dolog? Ha rendben van, ha önök ott az akad. karban azt mondják, igen: akkor én nem mondtam semmit.

Egy meglepő kitüntetés.

(A kormánybiztos helyett.)

Köztudomásu dolog, hogy a debreczeni föld- és kaszáló birtokosok érdekeltsége, a múlt hónap 23-án terjesztette fel panaszos kerelmét a belügyminiszterhez, hogy az itt székelő „Alsónyirvidéki vízlecsapoló Társulat“ vétkes könyelműsége és szakavatatlansága által, jogtalan és értelmetlen megadózások alakjában elkövetett visszaélések további elfajulását akadályozná meg s e czélból egy kimeletet és könyörületet absolute nem ismerő, kérlelhetetlenül igazságos és szigorú, szakavatott kormánybiztost rendeljen ki és küldjön le ide, megvizsgálására és kioperálására ennek a közgazdasági rágódo sebnak, a mely itt Debreczenben a többek közt „Alsónyirvidéki vízlecsapoló Társulat“ néven is pusztítja és sorvasztja a külömben is százfélé hivatalos módszerrel zaklatott és zsarolt földbirtokos gazdaközönséget.

És alig pihent meg a gazdaközönség panaszos kérvénye a magas miniszterium hivatalos asztalán, alig szerezhettek annak jogosan felháborító tartalma fölül tudomást a belügy, földmivelésügy és pénzügyminiszter urak, mint a kiket ez a dolog ressortszerűen kellene, hogy érdekeljen... ime a válasz csodaszzerűen adatott meg reá. Onnan, a hova ez a panaszos kérvény föl sem terjesztetett, a honnan a sérelemre orvoslatot ezuttal még senki sem várt... magától a királytól...

És a válasz az, hogy Szögyényi János ur mint az alsó nyirvizlecsapoló társulat fő vezetője a minőségben szerzett érdemei-

82761
95501
83121

nek jutalmul díjmentesen a kir. tanácsosi ezimet és rangot kapta királyi felségétől, még pedig személye körüli miniszterének előterjesztése folytán.

Ilyen tanácsokkal látják el már is a királyt, dacára annak, hogy Szögyényi János ur még eddig nem is volt királyi tanácsos.

De mivel az a vérig zaklatott és évek hosszú során keresztül hallatlanul szivattyuzott és károsított gazdaközönség jogorvoslatért nem folyamodhatik sem a muszka czárhoz sem a tatár Khánhoz: elvárja a magyar kir. belügyek kormányától, hogy küldje le ide mielőbb azt a bizonyos megváltót kormánybiztos képében, hogy a most már kir. tanácsos igazgató ur által vezetett vizlecsapoló tarsulatnak meggyóntatása és büneialól leendő törvényes feloldozása mielőbb bekövetkezhesék.

dr. Király Péter.

Puky Gyula — a debreczeni állapotokról.

Reménykedhetünk, hogy «szűkebb Dániánk» levegője mégis kitisztul a rothadás csiráitól. Puky Gyula főispánjálalább ugylátszik, komolyan ügyekeznek szaggatni a városunk anyagi és erkölcsi életét közveszélyesen és ártalmasan behálózó klikk-hálót, melynek szálaihoz görcsösen kapaszkodnak a bukott Dégenfeld-(Tizás)-rendszer csatlósai. Puky Gyula főispán ugyanis a „Debreczeni Ujság» laptársunk tudósítója felkeresvén, főispánunk a tudósító előtt fontos, súlyos és irányt határozottan kidomborító kijelentéseket tett, melyet pártkülömbőség nélkül megszívlelhet Debreczen városának minden önzetlen polgára, de melyből a Dégenfeld—Márk klikk is megértheti, hányat ütött nekik az óra? . . . Megérthetik, hogy nekik (páristásan mondva) „lélekváltság« ez az óraütés. Reménytelen haldoklónak szokták ezt meghuzni.

Nyilatkozott a főispán, a kinek pedig puritán kálvinistaságához nem férhet szó, az ugynevezett „protestáns ligáról« is. Rövid, de velős az ítélete; — semmiképpen sincs létjogosultsága egy ilyen szövetségnek.

Ezek után pedig szószerint itt adjuk a laptárs tudósítását a beszélgetésről.

A királylyal való beszélgetésről Puky Gyula főispán a következőket mondta:

— Nagyon örülök, mondta a király, hogy ismét szolgálatba lépett.

— Amíg csak erőm el nem hagy, mindig a legnagyobb odaadással fogom szolgálni felségedet és a közügyeket, felelt Puky.

A király ezután a debreczeni viszonyokról kérdőzködött a főispántól.

— **Nehéz és nagy munka vár önre,** mondta ő felsége. (Tehát a király, ugy látszik, tájékoztatva van ami súlyed viszonyairól. Szerk.)

— Némiképen hanyatlás állott be a város gazdasági viszonyait illetőleg, felelt a főispán, mert — ugymond — **a pótadók fokozatos emelkedései nagyban hozzájárulnak e**

hanyatláshoz. Reméljük azonban, hogy a **törvényhatósági bizottság körültekintő intézkedései folytán sikerülni fog évről-évre csökkenteni a pótadót és végre sikerülni fog a város helyzetét teljesen megkönnyíteni.** (Adjá Isten! Amde sok régi bünt kell addig itt orvosolni. Szerk.)

A király reményét fejezte ki a fölött, hogy sikerülni fog Puky főispánnak e szép czelokat elérni, mire a kihallgatás véget ért.

Tudósítónk ezután megkérdezte a főispántól, mint vélekedik a legutóbbi jog- és pénzügyi bizottság javaslata felől, melyben a felügyelő bizottság törléseit javasolja elfogadni a jog- és pénzügyi bizottság,

— A felügyelő bizottság — felelte a főispán — bőlesen járt el, amikor a tulkiadások leszállítását ilyen módon lehetővé tette. A pótadó így nem emelkedhetik — mint hittük — 43 és folszázalekra. Mert elvégre is a czél nem emelni, hanem apasztani a pótadót. **Néhány év múlva, remélem, sikerülni fog a pótadót végleg olíntetni.**

Ezután a protestáns szövetség eszméje került szóba.

Tudósítónk e felől is megkérdezte Puky Gyula főispánt. **Mint vélekedik a Dégenfeld—Márk Endre-féle protestáns szövetségről?**

— Ugy tudom méltóságos uram, hogy **a protestáns szövetség csak eszköz arra, hogy egyesek, akik elvesztették lábuk alól a talajt újra politikai szerepléshez jussanak?**

— **Annak nincs értelme,** — válaszolta a főispán — **egy szövetség nem elég arra, hogy kiviteli erőt is szerezhesen.** Az egyháznak meg van a maga bivataltos funkcióit végző és konkrét tényezőként szereplő **presbyteriuma.** Mire való akkor a szövetség? **Hogy felekezeti gyűlölséget szítson?** Arra eppenséggel nincs szükség. Egy szövetség legfeljebb csak a tetszését, vagy a nem tetszését fejezheti ki valami fölött, de ez még nem elég erő arra, hogy hatása lehessen a politikai ügyekre nézve. **Az egyház megvédelmezésére pedig nincs szükség, mert nem fenyegeti veszedelem. Tehát tiszta dolog, hogy semmiképpen nincs létjogosultsága egy ilyen szövetségnek.**

Puky Gyula főispán ezen érdekes és fontos kijelentései után még hosszasan beszélgetett a város különféle ügyeiről és végül azon reményességét fejezte ki, hogy önzetlen és odaadó törekvéseiben ugy a helyi politikai pártok, valamint a sajtó támogatására számít.

NAPI HIREK.

NÉMETHY LAJOS

szül. 1826. márcz. 15. megh. 1902. márcz. 5-én.

A nagytemplom harangjai tegnap este 9 órakor oly szomoruan zúgtak, mintha az az élettelen érczömög megérezte volna, hogy a szomszédban az egyház — haláláig hű — öreg lelkészének az aranyházát, édesen beszélő Némethy Lajosnak nemes lelke ugyanakkor vált meg a porsátortól s tért Urához, az Istenhez!

Mint jó keresztény és példányszerű magyar ref. pap élte le életét és halt meg egyetlen sóhajjal, imára kulcsolt kezekkel, nyugodtan, mint aki teljesítette élete hivatását és nyugodva követi az ő urának hívó szavát, hogy a földiektől megtisztulva menjen az égbe, az igazak közé.

Némethy Lajos szül. 1826. márczius 15-én Debreczenben. Gyermekekorában árva lett mint szegény gyermek, nagy küzdelmek között végezte iskoláit a debr. ev. ref. collegiumban, kitűnő eredménnyel 1848 —

1858 ig (a szabadságharc alatt történt megszakítással) a debr. főiskolánál, mint tanár működött.

A szabadságharc alatt ott hagyta kathedráját s beállt nemzetőrnek és mint ilyen Bém tabornok hadseregében vett részt az erélyi hadjáratban. Egy merész, de szerencsétlen kémszemle alkalmával az oláhok fogságába került s a halál torkából csak véletlen szerencse által szabadult meg. Sok szenvedés után, sebekkel megterhelve tért vissza Debreczenbe, hol már mindenki holt-nak hitte. Részt vett az 1849. évi aug. 2-ki debreczeni csatában is. Későbbi sok testi bajának gyökérszála az 1848/49. évi megpróbáltatásokhoz nyulnak vissza.

Szive vágyának és hajlamának engedve lelkész lett s 1858—1872 ig B.-Ujfalu mezővárosban működött egyháza és városa javára, maradandó nyomokat hagyva egyházi, társadalmi és kulturális téren. Időközben egyházmegyei könyvtárnok, jegyző, majd tanácsbíró lett és Biharvármegye bizottságának választott tagja és mint ilyen is buzgó tevékenységet fejtett ki.

1872-ben a debreczeni ref. egyház választotta nagy lelkesedéssel lelképásztorává s itt 30 teljes éven át volt e fényes gyülekezetnek közkedveltégű, apostoli buzgóságú lelképásztora mindaddig, míg előbb szemeinek gyengülése, majd egyéb testi bajok a nyilvános szereplés teréről leszoittatták.

A lelkészi teendőkön felül különösen egy nagy munkakör betöltése, a népnevelésügy felkarolása várt reá Debreczenben. Előbb a ref. elemi iskolák ügyeit vezető 5-ös bizottság elnökekül, majd az új népoktatási törvény alapján szervezett ref. iskolaszék választotta meg elnökéül 6 ízben egymásután. Ez állásban töltött 20 éves működésének emlékét öszi a debr. népoktatás ügyének örvedetes fellendülése; megörökítették azt az iskolaszék, nevelésügyi szakbizottság s az egyházi közgyűlések jegyzőkönyvi, valamint a közoktatásügyi kormányok több rendbeli elismerései.

Az egyházi adminisztráció minden fokban tevékenykedett. Mint egyházmegyei, majd egyházkerületi tanácsbíró, egyházker. nevelésügyi biz. alelnöke, egyideig mint egyházkerületi pénztárnok is, mindenik minőségében közismeretű buzgósággal szolgált.

Debreczen városának minden tanügyi mozgalmánál, minden kulturális, vagy humanitarius egyletnél és intézménynél ott lehet őt látni, mint buzgó előharczost, igazgatósági, felügyelő bizottsági vagy választmányi tagot.

Nejével, néh. Fésös András debreczeni híres lelkész leányával, Fésös Emmával 46 évig élt példányszerű házasságban. Előgyermekai: Károly a belügyminiszterium egyik legkitűnőbb miniszteri tanácsosa s a „Belügyi Közlöny“ szerkesztője és Ilona.

Egyszerű, de munkás és nemes volt élete: önzetlen, példányszerű működése. Legyen esendes, zavartalan siri alma! Emlékét nemcsak családja, hanem városa és egyháza is hiven őrzi!!

Az érdekes debreczeni lelkész elhunytá alkalmával az egyház lapunkkal közölt hivatalos értesítése ez:

A debreczeni ev. ref. egyház érdekében gazdag lelképásztora nt. Némethy Lajos ur f. hó 5-én este 9/9 órakor jobblétre szenderült, temetése f. évi márczius 8-án, délután 2/2 órakor lesz. A nagytemplomban imádság és oráció tartásra nt. Biki Károly szatmári esperes, a sirnál nt. Szele György bakonyszegi lelkész kérettek fel a család kívánságával egyezőleg, mint kik az elhunyt lelkésznek kedvelt segédlelkészei valának.

A debreczeni székely nap

és a készülő székely kongresszus foglalkoztatta legutóbbi esti összejövetelén (a budapesti Fehérló-szálló különtermében) egybe gyűlt székely képviselőket és írókat. Az összejövetelen szóba került a debreczeni székely nap is, hogy mily hálás testvéri szeretettel tárgyalják a székely kitünőségek e félelhetetlen nap emlékeit, bizonyítják a „Magyarország“-nak idevonatkozó sorai a Benedek Elek lapja — ugyanis — Debreczenre vonatkozólag ezeket írja: Azok, kik Debreczenben voltak, megnyerni a magyar testvérek szívét a székely testvérek ügyének, nagy elragadtatással számoltak be az Alföld szívének hatalmas megdobbantásáról. Azzal a fölemelő érzéssel vettek búcsút a várostól, hogy a magyar szívek lelkesedése nem szalmaláng s a székely ügynek **állandó** barátokat szereztek itt. A Csokonai-kör a felolvasás jövedelméből alapítványt tesz a budapesti székely egyesületnek s a fennmaradó összeget a székely Rákoson: Agyagfalván állítandó emléknak ajándékozza. Ez összejövetelen jelen voltak: Bedő Albert, Györffy Gyula, László Mihály, Sándor József, Molnár József orsz. képviselők, továbbá Jakab Ödön, Jancsó Benedek, Gaal Mózes, Földes Géza és Benedek Elek.

A közigazgatási bizottság és az általános házberadó.

Faust Ede pénzügyigazgatónak a városhoz intézett átirata, melyben Debreczenre nevezve kimondja az általános házberadót s ezzel újabb mintegy fél millió korona adót ró a polgárság nyakába, ahogy azt lapunk először nyilvánosságra hozta, általános feltűnést, s megütközést keltett a város lakossága s a város ügyeit vezető férfiak körében. A közigazgatási bizottság tegnap — Puky Gyula főispán elnöklésével tartott ülesen foglalkozott a pénzügyminiszternek ide vonatkozó rendeleteivel s a pénzügyigazgató átiratával. A pénzügyigazgató bejelentette a bizottságnak, hogy Debreczenre kimondta az általános házberadót. A bizottságban élénk vitát keltett ez az átirat. A bizottság a legerélyesebben tiltakozott az újadó kivetése s ezzel a polgárságnak újabb megterhelése ellen s a pénzügyigazgató jelentését azzal a záradékkal fogadta el, hogy tekintettel arra, hogy a város polgármestere ezen jelentéssel kapcsolatban bejelentette, hogy az általános házberadó behozatalára vonatkozó határozat ellen jogorvoslattal el, a pénzügyigazgató jelentését egyelőre tudomásul veszik.

A székelyeste jövedelme.

A debreczeni székelyeste anyagi sikerét mutatja a beküldött kimutatás. Itt közöljük. Kimutatás a Csokonai-körnek 1902. február 23-án a székely mentő akció javára tartott felolvasó üles bevételeiről. Felülfizettek: Németh Kiss Áron püspök ur 10 kor. Dr. Bartha Béla 1 korona, Györffy Aladár 2 korona, Dr. Szikszay Szabó József 10 kor., Szeremley Béla 1 kor., Szilágyi Bálint 1 kor., N. N. 6 kor., Torday Gábor 5 korona, Miskolczi Jenő 4 korona. Dr. Irinyi István 2 kor., Dicsőfi József ur 6 korona. Összesen

48 korona. Eladott jegyekből 356 korona 40 fillér — Összesen 404 korona 40 fillér az az Négyszáznegy korona és negyven fillér. Fogadják a mélyen t. felülfizetők, valamint a n. é. közönség hálás köszönetünket. Debreczen, 1902. márcz. 2. Tóth Béla a „Csokonai-kör“ pénztárnoka. Kardos Albert a „Csokonai-kör“ titkára.

A debreczeni közjegyzői kamara megalakulása.

Mint utólag értesülünk: a debreczeni királyi közjegyzői kamara megalakult. F. évi február hó 23-án tartotta az alakuló közgyűlést ez az előkelő testület, mely a következőleg alakult meg. Elnökül választottak Lestyan Adorján debreczeni k. r. közjegyzőt, választmányi tagok: Bagdi Papp Sándor (Karczag) egyuttal titkár is, Balogh Géza debreczeni Mezey Mihály nagy-váradí közjegyzők, póttagok: tamásfalvi Thury Ignác belényesi, Krasznay Gábor kisujszálási kir. közjegyzők, fegyelmi bizottsági tagok: Pap Sándor dr. Kovács Elek rendes, Mezey Mihály Balogh Géza (egyuttal pénztárnok), mint póttagok.

A közigazgatási tanfolyam márczius 15-diki ünnepe.

Mint halljuk, a helybeli községi közig. tanfolyam hallgatói sem maradnak hátra a legdíesebb magyar nemzeti emléknap méltó megünneplésében. Tegnap délután beszéltek meg ebélt teendőiket a tanácskozásuk vezetésére közös tisztelettel es ragaszkodással felkért egyik előadó tanárunk Kozma László arvahazi igazgató jelenlétében, ki hazafias szellemben és érzelmeikkel vezette és irányította lelkes tanácskozásukat. Az ünnepélyre előre is felhívjuk a hazafias közönség figyelmét érdekfűzősége, melyre — azt hisszük — jogosan is számíthat e deréksok szépre, nemesre és jóra hivatott, pezsgő magyar verű ifju-testület, a magyar községek jövődöbeli vezető munkásserege.

A Degenfeld-teri vassátrak adója.

A Degenfeld-teri vassátrak fellalítása után a városi tanács azzal a kérelemmel fordult a pénzügyigazgatósághoz, hogy miután e szilárd építményü sátrak adó alá esnek, adja meg a pénzügyigazgatóság a sátrak számára a szokásos 10 évi adómentességet. A pénzügyigazgatóság azonban eddig ki nem derített ok miatt nem teljesítette a tanács kérelmét s csupán 8 évi adómentességet engedélyezett a vassátraknak. A tanács a pénzügyigazgatósági végzés ellen felebbezett a közigazgatási bizottsághoz, a mely egyik ülésében megadta a kért tíz évi adómentességet. Ez ellen a határozat ellen most már Faust Elek pénzügyigazgató felebbezett a közigazgatási bírósághoz. A közigazgatási bíróság Faust pénzügyigazgató felebezését elutasította s ezzel a másodfoku határozatot szakciónálta. A bíróság döntését tegnap jelentette be Hajdu Gyula szakferens a közigazgatási bizottságnak, a mely Faust Elek pénzügyigazgató felebezésének elutasítását s a másodfoku végzés helybenhagyását tudomásul vette. Hát biz ezekre a főmérnök ur jobbvoltabból — üres sátrakra bőven ráferne még másik tíz évi adómentesség is.

Debreczen egészségügye.

Sárváry Gyula dr. f. orvosnak a közigazgatási bizottsági ülésen tett jelentése szerint a múlt hóban kevesebb ragályos betegség fordult elő mint január hóban. A megbetegedések leginkább a légző szervek loboz és hurutos bántalmaiból származtak.

Heveny ragályos betegségek közül a vörheny kisebb kiterjedésben járványosan lépett fel, míg szóróvályosan kanyaró, hökhurut és hasihasnyány fordult elő.

Helyreigazított sajtóhibák.

Lapunk tegnapi számában a „Ligáról“ írott VII dik közleménybe két sajtóhiba csuszott be, melyek alkalmasak a megtévesztésre. Ezt a két sajtóhibát helyreigazítjuk. Az egyik sajtóhiba a 2 ik oldal 4-ik kikezdősenek 14-ik sorába csuszott be „verző egyházi állapotok“ helyett „létező“ a helyes; a második félreérthető sajtóhiba a 3-dik oldal, 3-dik has-bján felül a 10 dik sorba csuszott be, a „liga seregének nyilatkozata“ helyett „nyilazása“ kifejezés a helyes.

Vámos-Pércsen megáll a gyorsvonat

Eddig a Vámos-pércsi hajdu atyafiaknak csak füttentett a gyorsvonat; mert megállás nélkül robogott tovább. Most kilátás van arra, hogy nemcsak füttent, de meg is áll Vámos-Pércsnél a gyorsvonat. Rásó Gyula alispán és társai kérvényeztek ez iránt. Debreczen város közigazgatási bizottsága pártolólág ir fel a miniszterhez. Ez a megállás azon debreczeni gazdá ra lesz előnyös, kiknek mintegy 2000 hold szőlőterületök van a esöndesen elfoglalt hajdu határban.

A kereskedelmi miniszteri szék

gazdát cserélt. Hegedüs Sándor az I. osztályu vaskorona renddel díjmentesen dekorálva távozott és a még ki sem hült miniszteri ülökébe Horanszky Nándor ált. Majd megkapja ő is a maga keresztjét.

Az Abeles-féle

polg. leányiskola önképzőköre 1902. márcz. hó 9-én a „Margit“ fürdő disztermében saját könyvtára javára estélyt rendez. Kezdeté este 7 órakor. Belépti díj személyenként 1 korona. Műsor a következő: 1. Nyitány zongorán. 2. A Haza. Színmű 1 felv. Zweis Concertino hegedűn és zongorán 4. Nagymama meséi. Életkép. 5. A nővér. Szavaltat. 6. Magyar nóták czimbalmon. 7. Szélvész kisasszony. Vigjáték 1 felvonás. Jakob létrája. Életkép. 9. Az öregasszony meséje. 10. A levél. Színmű 2 felvonás. 11. Az éj Életkép. 12. Ferstrent Vigjáték 1 felvonás. 13. A kilencz múzsa. Életkép. 14. Rákóczy-induló zongorán.

Szerencsétlenség a színpadon.

Tegnap este a Katalin előadás alatt súlyos szerencsétlenség történt. Egyik szorgalmas diszitő, Ujfalusi József majdnem áldozatul esett hivatásának. A második felvonás alatt a diszletek rendbehozásával foglalkozott s eközben véletlenül elesett s az oldalán a bőrtáskában levő diszítéshez szükséges furók közül egy 15 centiméteres hosszúságn oldalába furódott. A szerencsétlenül járt diszitőhöz azonnal lehívták dr. K. Szalay Béla színházi orvost. A mély sebből nem jött vér s ez a körülmény az orvos véleménye szerint igen aggasztó, mert a mellett bizonyít, hogy súlyos belső sérülést szenvedett s belsőleg elvérezhet. Nem lehetetlen, hogy a szegény diszitő életével fizeti meg buzgalmit. A súlyosan sérült diszitőt lakására szállították.

Csak ugy suba alatt.

Debreczen város tanácsa igen gyakran működik csak ugy suba alatt. A guti magfakat akarta ily módon eladni; de ezt még

82767
95507
80757

idejekorán megakadályozta a közgyűlés, hova felebbezés folytán került. Ez csak egy eset volt, de a multban még gyakrabban s a jelen esetben is megtörténik, hogy a tanács bizonyos vállalatokat minden árlejtés mellőzésével ad ki. Nemrégén szóvá tettük, hogy a tanács évek óta minden nyilvános árlejtés mellőzésével — csak ugy suba alatt — adja ki az utca tisztítást és a kórházi élelmezést. Felhivtuk akkor a tanács figyelmét, hogy a város érdeke követeli meg, hogy nyíltan dolgozzanak, de ugy látszik a tanács suttymba szeret csak ugy suba alatt dolgozni. A tanács, mint értesülünk — az utca tisztítási vállalkozást ismét árlejtés mellőzésével adta ki és tegnap már alá is írta a szerződést a régi vállalkozóval. Egy szabálytalan és helytelen dolog, melyért a tanács a legmesszebbmenő megrovást érdemli, mert e tényével elzárja az utat azok előtt, kik a nyilvános árlejtés esetén, beadnak pályázatukat, mely talán előnyösebb lehetne a városra nézve. Ha így gazdálkodnak továbbra is, nehezen éri el Puky Gyula főispán azt a szépen hangzó és hangoztatott célt, hogy a város gazdálkodását annyira rendbe akarja hozni, hogy néhány év alatt megszűnik a pótdó. Ugy tükjuk, hogy a kórházi élelmezésre is rövid idő multán jár le a szerződés, azért jóidőre felhívjuk a főispán figyelmét, gondoskodjék, hogy a tanács ezt is ne csak ugy suttyonba, adja ki, hanem a törvény és szabályrendelet értelmében hirdessen arra nyilvános árlejtést. Elég volt már a Degenfeldék-rendszerszerinti gazdálkodásból.

A polgármesteri hivatal a székelyekért.

Az Erdélyi Kárpát Egyesület nemrégén akciót indított az elhagyatott, pusztulásnak indult magyar testvéreink, a székelység érdekében és gyűjtőveket küldött szét az ország minde részébe, Debreczen város polgármesteri hivatala is kapott ilyen gyűjtővet és Csóka Sámuel polgármesteri titkár lelkesen végezte a gyűjtést — A polgármesteri hivatalban a székely mentési akció javára 315 korona gyűlt ezideig össze, melyet tegnap küldötték el az E. K. E.-nek Kolozsvárra. A polgármesteri hivatal a székelyek javára továbbra is elfogad hazafias adományokat.

Debreczeni rövid hírek.

Vass Mihály rovott előéletű besurranó tolvajt a Simonffy-utca 11. számú házban elfogták. Egy kabatot akart elemelni a házból, de rajtavesztett. — A sestakerti szőlőtulajdonosok márczius 15-én délután közgyűlést tartanak a csőszházban. A csőszválasztást is ekkor ejtik meg. — A kereskedő ifjak ez évben is megünneplik márczius 15-két, a kereskedő társulat dísztermében, külön meghívót nem küldenek szét. — Egy kis halottat temettek ma délután a Hatvan-utcai 47-ik számú háztól, a 3 hónapos kis Ungváry Piroskát, a kit bánatos szülei Ungváry Mihály nejevel együtt gyászolnak. Debreczen iskoláiról írt jelentésében Csanky Viktor kir. tanfelügyelő a közigazgatási bizottság elé terjesztette, hogy a halápi tanyákon is kell egy tanyai tanító állomást létesíteni, mert onnét 30 gyerek jár be Debreczenbe. A felső-ohati és ohattelekházi iskolákat is igen szépen látogatják. A püspökladányi tolvajbanda mákvirágai el-

télte a debreczeni lörvényszék. Murvai István 7 havi Murvai Ferenczet 6 havi börtönre, Murvai Istvánné 14 napi fogházra, Péli Józsefet 9 havi börtönre, Csergei Kátát és Annát 1—1 napi fogházra és 2—2 korona pénzbírságra ítélte. Az asszonok megnyugodtak, férfiak enyhítésért felebbeztek. — Az ügyvédi kamara f. hó 25-dik napján, délelőtt 9 órakor évi rendes közgyűlést tart a kamara hivatalos helyiségében.

Vár a kocsi ?

Ez egy új szállóige — Szegeden. A szegedi publikum természetesen egyébről sem beszél, mint a Krecsanyi Verus regényéről — vagy ha úgy tetszik — szökéséről, melyről egyik szegedi lap vidám krónikása a következő nem egészen hiteles adatokat közli: Máfél órával előbb érkeztem Aradra, mint a szintársulat elröppent párja. Aradra érve, letörültem a cipőmnek himporát és teljes jó kondícióban rohantam Ferenczy után. Az egyik középület egyik termében, ahol nem volt egyéb butordarab, mint egy vasszék, azt a felvilágosítást kaptam, hogy a szegedi lapok már megirták az egész szerelmi regényt. Hazajöttem tehát, ugyszólván eredménytelenül. Csak annyit tudtam meg mindössze, hogy az aradi szintársulat tagja: László Gyula, szeretett kollégájának a láttára örömben a következő alkalmi rigmust szavalja:

Ha a karom százszor amputálnák
Még akkor is téged ölelnék.

Ezt a verset egyébként Bartos Gyula alkotta meg. De éppen a költemény jelsége mellett bizonyít, hogy már Aradon is szavalják. Megtudtam azt is, hogy a szegedi szintársulat körében valósággal szálló ige lett az a kérdés:

— Vár a kocsi ?!

Ezzel köszöntik mostanában egymást az elsőrendűek éppen úgy, mint a többi rendűek:

— Vár a kocsi ?!

Ezzel fogadták egymást a kis kardaloslók próbák előtt. A szerelmi história ó.a egyébként a legforgalmasabb helye, Szegednek a Deák Ferencz utca. Nagyon sokan lesik ugyanis, hogy nem vár-e a kocsi újabb párokat?

X. „Kalap ipar.“ BÉKÉS LAJOS iridivat és kalapüzlete (Piacz, dr. Ujfalussy ház.) egy modernül felszerelt kalapos műhelyt rendezett be, ahol is minden e szakmába vágó úgy férfi, mint női kalapok elkészítését és átalakítását a legjobb kivitelben jutányos árak mellett eszközli.

H. Böszörményben.

főter, Takácsházban e hó 8-án nyílik meg a Dreher-féle sörcsarnok, mely előreláthatólag egy régi hiányt pótló üzlet lesz Böszörményben. Az e célra ujonnan épült helyiségeket Márkus Sándor jónévű, törekvő fiatal vendéglős a mai kor igényeinek megfelelőleg rendezte be és a aetelin világítással látja el. Az oda kiránduló közönség figyelmébe ajánljuk Márkus vendéglőjét, mint a hol, mindenkor a legjobb ételek és italok kapható.

Táviratok.

A szolnoki választás.

— A „Debreczen“ eredeti távirata. —

Szolnok, Márczius 6.

A választás reggel ért véget. Az erőszakoskodás az elnök részéről leirhatlan s így történt, hogy Kiss Ernő (kormánypárti), Kreutzer Balázs (fügypárti) ellenében 36 szavazattal győzött.

Szell Kálmán kitüntetése.

Szell Kálmán ma magánkihallgatáson volt ő felségénél, ki nagy meglepetésre személyesen adta át a miniszterelnöknek a Szent István-rend nagykeresztjét.

A kitüntetést ő felsége különös hízegő kézírataival a hivatalos lap holnap szama hozza.

Tanügy.

A kultuszminiszter történelmet csináltat Bécsben.

Nyílt kérdés dr. Vlasics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszterhez.

Kegyelmes uram!

Egy bécsben lakó osztrák czég Budapest Akadémia-utca 3. sz. a lakással bíró ügynöke útján leveleket küldözget az ország különböző részeibe. Ennek a czégnek a czime ez:

GERLACH és SCHENK

képző- és iparművészeti könyvkiadók

vom 20. November 1901. VI/2.
Schmalzhofgasse
No. 5.

Ez osztrák czég nekünk magyaroknak állítólag a Nagyméltóságod határozata alapján Bécsben nyomtat magyar történelmet.

Említett czég reklám levelének erre vonatkozó része így szól:

A „Magyarország Történelmi Emlékei“ című mű 11. s további füzetei — miniszteri határozat szerint — Gerlach M. Társa czégnél Bécs IX. Währingerstrasse 50. sz. fog (l) megjelenni, megjelenés után azonban általuk, illetőleg utódunk: Shenk Ferdinánd, Bécs VI. Schmalzhofgasse 5. által szállítatik, a kinél egyszersmind minden ide vonatkozó fizetés eszközrendő.

Kiváló tisztelettel:

GERLACH és SCHENK,

képző és iparművészeti könyvkiadók.

Kegyelmes ur! Miután ugy tudjuk, hogy a magyarországi nyomdákat sem a tatárok, sem a törökök nem dulták fel, a nyomdatulajdonosok és kiadók sincsenek be börtönözve, mi itt a vidéken nem tudjuk belátni Nagyméltóságod ama elhatározásának okát, hogy miért kell „Magyarország Történelmi Emlékei“-t Ausztria fővárosában, Bécsben nyomtatni? . . .

Tudjuk hogy Nagyméltóságod rendelkezett adott ki arra nézve, hogy a tanuló fiatal-ságot a hazai ipar pártolására lelkesítsék.

De azt is tudjuk, hogy a legtöbb népiskolának Bécsben nyomtatják, hibás történelmi szövegezéssel az irkákat daczára annak, hogy a magyar irka készítmények jobbak is, olesőbbak is.

Azt még sem hitük volna, hogy kegyelmességed arra határozza el magát, hogy

teljesen ignorálva a hazai nyomdákat, „Magyarország történelmi emlékeit“ Bécsben nyomassa.

Nagy okai lehetnek Nagyméltóságodnak erre, kegyeskedjék ezeket az okokat velünk nyílt válaszbán közölni.

Egy hazáját szerető magyar.

IRODALOM.

A Természet

állattani, vadászati és halászati, illusztrált, előkelő folyóirat legújabb, márciusi elseji száma megjelent. Ez a becses tartalmú, előkelő folyóirat, mely a maga nemében páratlan és úgy a szakirodalmi, mint a szép irodalmi értékét tekintve vezető helyen áll érdemére és dicsőségére való a szerkesztőknek, dr. Lendl Adolf egyetemi tanár, országos képviselő és Lakatos Károly kiváló és tudós írónak. Érdekes felvilágosítani, hogy ezen előkelő folyóiratban, mint vezérvers, a debreczeni fiata jogász költőnek, Kato Józsefnek egy pompás, minden ízében magyar hangulatú versét közlik „Dal a varsányhíti kis erdőről.“ E zamatos magyar verset lapunkban is közölni fogjuk.

II-dik Rákóczi Ferencz története.

A magyar népszámára írta: Ifjabb Móríc Pál.

(Az ezüstpánczélos nagyaszonny)

Mikor a varadi pász Thököli Imre kurucz királyal megkötöttatta a „fekete levest“ és vasra vorette a magyar szabadságharcosok első vezérét, alahanyatlott a kurucz zászlók dicsősége, felhímlott a kurucz sereg. A jobb hiszeműek hűségesköt fogadtak a császár tabornokai előtt. Mas keserű lelkűek ismet inkább a bujdosást választották, nohabar lerongyosodtak is. De bebizonnyult, hogy az elégedetlen vén esatlós méltatlanul vádolta a Rákóczi ház fejedelmi asszonyait, mert midőn már a szerencsétlen kurucz királyt legerősebb vitézei is elhagyagytak, felesége, szép Zrínyi Ilona, a munkácsi várfokon meg mindig lobogtatta a kurucz király és a magyar nemzeti szabadság utolsó zászlaját. Selyemhaju Ferencz herczeg akkor tizenegy-tizenket éves lehetett; mert 1676. szeptember 4-diken született a borsi varkastelyban.

Zrínyi Ilona ezüst pánczélt öltött fejedelmi termeterő. Aranyhüvelyes kard simult az oldalán. Selyemhajánál gyönyörűbb palást még nem takart vitézi pánczelt. Merősen lenggett bogláros sisakján a hófehér kócsagtoll. A munkácsi vár védelmezői, a marczona kuruczok szent áhitattal tekintettek a felséges szép, felséges nemes nagyaszonnyra, a ki a várfokaról tovább két éven át verte vissza a tapasztalt osztrák generálisok minden rohamát. Jól tudta a nagyaszonny, hogy az utolsó szabadbastyáját vedi a magyar földnek. Mert a grófi ezimerért, tizenkét ezer forint ára ezüstnemüért Erdélyt is eladta kopasz Teleki Mihály. A siralomba merült magyarföldön pedig az átkozot Karaffa dragonyosai hajszolták, verébek módjára, a nemzeti szabadság barátjait.

De még lobogott a munkácsi bástyákon a kurucz zászló. Karaffa tabornok tehetetlen dőhvel agyarkodott arra a ostromtaborból, a melynek megvétélét ha vitézséggel nem érte el, az aljas árulás útján elnyerte. Mert a marczona védők szívében, az erőlelkű ezüstpánczélos fejedelem asszony szívében nem esőkent a kitarítás. Mint a harc Istennője, olyan volt a nagyaszonny, a midőn — selyemhaju Ferencz fiát kézen vezetve — bátran tekintett körül a bástyákról. Odalent hemzsegett az ostromsereg zagyva népe. Megannyiszor szétriadtak midőn a vár sugarágyuiból jól irányzott golyóbis csapódott az ostromlók vaspánczélos sorába . . . fiatal Ferencz urfi tapsolt ilyenkor. Pusztul a német, a virágos magyarföld rablói.

Az öreg esatlós, a zeheryás vén szabad hajdu elégedetlen mosolygott a fejedelmi urfi örömen. Megtanította Ferenczét ágyut irányozni, ágyut sütőgetni . . . A koraérett gyermek az osztrák rablókra ágyuzott. A vár virágos kis kertjében gondtalanul röpködhetett fölé a hímcs szárnyu lepke.

A gögös Karaffa, a rettegett eperjesi véreb, nem is vitéz volna meg talán soha a munkácsi sziklavárat. Absolon nevű munkácsi főtiszt árulása játszotta azt osztrák kézre. Ez a főember szándékosan pazarolta el az elelmi szereket. Miután Karaffa az ezüst pánczélos fejedelmi asszonyt a többszöri sikertelen kísérlet után, most újból felhívta a várnak becsületes feltételek mellett való átadására, a nagyaszonny látván a kipuhtított elelmi raktarakat, aláírta a felajánlott feltételeket. Ferje számára nem alkudhatott ki kegyelmet, de a fejedelmi árvák minden vagyonát, katonáinak bánatlan elvonulását biztosította. Levette a az ezüstpánczelt. Suhogó aczélkardját két-té törte a hűséges vén esatlós. És midőn a várátadást aláírta, gýászruhába öltözött és szívzakasztó mély fájdalomában ily keserűsen jaidult el Zrínyi Ilona:

— Hat annyira ju ottam, hogy szívem uramnak kárhözátását enmagamnak kell aláírnom . . .

Munkácsi vár kapuja 1688. január 12-dik napján nyílt fel Karaffa hadai előtt. Ök vigan verték a rezesdobot. De tárogatóját összetörte a bánatos kurucz. A bástyafalról letűnt az utolsó kuruczzászló is. És szép Magyarország hasonlatos volt, mikor végromlásra, hervadásra hajlik a virág . . . Szegény, szegény kurucz király is mindent elveszített.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

Vaterloo.

Ercsmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móríc Pál.

Szélvész módjára rohantam ki a szobából és dőbörögve le a lépcsőkön. A hőmályos kapuboltozat alól a mi vén ezred-

dobosunk Padoue bontakozott ki előbb, hosszú nyelvű gombosbotját emelgetve. Utána a dobosok lépegettek. Majd Gemeau parancsnok is előkerült a háti lovával. Hat még utána micsoda méltóságosan lépkedtek a mi nagy vöröstollforgós, szuronyos puskás gránátosaink. Ez a harmadik zászlóalj volt. A dob pörgött és az én vérem is fel-lángolt.

Mindjárt felösmertem azokat a hosszú szürke köpönyegeket, a melyeket még 1813 október 22 dik napján osztottak ki ezredünknek az erfurti sánczoknál. A hó, az eső, a szél erősen megviselte ezeket a köpönyeket. De majd Lipcse után kezdődött még az igazi hadd el hadd. Az öreg csákókat golyóhelyek lyukgatták keresztül. Egyedül a zászló volt új. Szép viaszos vászonba volt burkolva és a leghegyén a liljom.

Annak a ki hadjáratban nem küzködött, fogalma sincs arról, micsoda érzés az, midőn a hadfi az ezredével viszont találkozik. És fülebe zeng az a jól ösmert dobzó és kürtjel, mellet az ellenséggel szemközt annyiszor hallott. Mintha csak azt zugná a füledbe:

— Ime a bajtársaid, ök is hazatértek leverve, megalázva, összetörve! Nézd, hogy szegénylenk csakójukon az új kokárdat . . .

Nem. Ehhez fogható érzés alig van. Később a hatodik ezredtől többen is meglepedtek Pfalzburgban, több régi tisztjeim és az én öreg örmeisterem; mert Pfalzburg mindig barátságos tanyája volt a katonáknak. Mert például csak az én ezredemből is itt telepedtek meg Lafieche, Carabin, Lavergne, Mouyot, Padoue, Chazy és még sok mások. És később előfordult az is, hogy a kik a háboruban az én tiszteseim, parancsolóim voltak, később, mint favágók, mint napszamosok, mint keresepesek, mint ácsok, mint kőművesek kerestek nálam a napikenyerüket. Miután parancsolóim voltak, most az én szavamat kellett fogadniok, mivelhogy én jó helyzetbe jutottam, virágozt az üzletem. De noha ök egyszerű kézművesek voltak, mindig csak egy tisztellem őket, mint hajdani előjáróimat; mert felértem eszszel, igaz ugyan hogy most családjukért kénytelenek meghajolni, verejtékes munkával törni magukat, ámde a weizenfelszi, lützeni, lipcsei előhadaknál és népcsatákban ugyanők személyesítették és védtek Franciaország becsületét és vitézségét.

Vaterloo után ilyen felfordult világ volt . . . Például Faizart, a mi öreg zászlótartónk, tizenöt esztendeig söpörte az utcát. Ez már igazán nem szép . . . nem . . . a haza mégis hálásabb lehetne.

Ez tehát a harmadik zászlóalj volt. Micsoda nyomorult állapotban voltak. A becsületes hazafi szíve vérzett a nemzet katonáit ily sorban látva Czebado beszélte, hogy a versaillesi, március 31-diki kapituláció után, miként marsoltak tovább Versaillesből.

Hat hétig úgy bolyongtak, mint valami ezigánytabor. Sem pénz, sem kenyér nem jutott nekik. Versaillestól elesapták őket, csakugy gazdátlan kutya módjára csavargtak Chartres, Chateaudun, Blois, Orleans felé és így tovább. Végül Rouenben kapták a parancsot, hogy az egész Franciaország-on keresztül csapva marsoljanak Pfalzburgba. A merre csak marsoltak, mindenütt bucsujárással, gýázmisékkel lázítottak a népet ellenök és csak mint idegen országban, akként kellett nyomorogniok. Ök, a nemzet katonái a szabad mezőn fetrengtek és táboroztak, mignem a muszkák, az osztrákok, burkusok és a többi rongy nép urasan, nyugodtan elődött a mi falvainkban.

(Folyt. köv.)

82461
95501
88757

Szerkesztői üzenetek.

K. I. Szép verse, „Dal a varsányhíti kis erdőről” megjelent a Természetben. „Az Erzsike dalok” nagyon kedvesek.

V. Gy. Mi nem vagyunk oly vérmes remény-nyel, hogy a cikkben körülírt akcióztól remélnék a magyar kisiparos osztály lábraállítását, megerősítését. Sokkal mélyebben gyökerezik a bajok sorvasztó gyökere. Mindamellett a cikkben megírtakat közérdekűnek tartjuk és mihelyt lapunk tere engedi, a két érdekes közleményt közölni fogjuk. Addig is szíves türelmet kérünk.

A „Bika” vonaglása című — különben sikerült — leírást nem közölhetjük. Idők kérdése már a találó gunnyal megírt bajok orvoslása. Uraságod pedig, ha már annyira elégedetlen az ottani állapotokkal, keressen magának más köesmat. Egyébként jó ebédekét kívánunk, mert mint érdekes soraiból következtetjük, tisztelt uram, nem használ Karisbá-di-kurát... De van még egy jobb — ha ugyan jobb? — ötletünk is, tessék megnövelni. A szép asszony főzte, a hazi koszt bizonyosan jobban fog ízleni, — ekkor kritikát mondani mi is szívesen elmegyünk tisztelt uram uri asztalához... de addig nekünk legyen szerencsénk — ó, nem ebédre! — hanem a mi szerkesztőségünk csufult odunkban némely barátságos beszélgetésre és ösmerkedésre; mert, mi úgy sejtjük hogy a tisztelt uram szellemes tolla a közügyekben és a nemzeti eszményekért becses írásokat írhatna lapunknak. Szívesen látjuk.

H. J. T.-Roff. A vers ugyan simításra szorul. De oly szép, tiszta, nem a gondolatja, hogy okvetlen közölni fogjuk.

H. Ö. Ügyes versike. Majd közölni is fogjuk. Amde fiatal barátom ön még oly fiatal és már is az ősi lombok hullását kesergeti?

K. I. Hosszu igen hosszú! Ó költők boesásatok meg, de szomorú való, hogy minékünk, tekintve lapunknak politikai célját, melynek a főtáplálka vezércikk, politikai másod, harmadezikk s így tovább, bizony a verses alkotások csak mostoha, mellékes termeléseink. Többször czentimé-terrel kell kimérni a helyet és így, bárha a hazafias költemény egyébként jóközepesen megütné a mértéket, sajnálatunkra, terjedelménél fogva, nem közölhetők. Kérünk valami mást. Kurtábbakat. Csak a szívnak hátránya ha kurta, versnél többször előny az.

V. Zs. Az egyiket, a „Szobrot Erzsébet királynénak” közölni fogjuk, a másik ellen elvi kifogásunk van. A mi rajtunk élőde idegen fajzatoktól, a milyen az osztrák is, nagy Bercsényi szerint: csak a kard szabadit minket. Az orosz sem bír minket eltemetni, ha csak mi magunk nem ássuk meg önsirunkat.

Sándor. A mi népünk már csak nem cikornyazza ki így a dalait. Ön aligha rokon Göndör Sándorral, másként aligha „népdalolna” így:

En istenem az értelmet miért nem felezted meg
Aitál volna szívemnek is, hogy lássa be mit tehet,
De így lassan lángolása előbb-utóbb csak halála lehet
Boldogságra vágyódása megöli őt, kit oly híven szeret.

Már megbocsásson, de a mi népünk ily zavarosan nem dalol. Ezen népdal úgy sem repülne messzire, tehát nem közöljük.

Gytha. Ej Gytha, kis Gytha, ily fiatal és már is józanul okoskodik. Vagy pedig férfit rejtene a bájos Gytha név? . . . No, no! Semmi harag. A költemény, bár így legyen vagy úgy legyen, sikerült ahhoz, hogy közöljük. Közölni is fogjuk. Mikor? Ó, kérem, ne felejtse, mit már fentebb is írtunk, hogy mi rendes körülmények között zordon politikai cikkekkkel foglalkozunk, csak hébe-hóba, lopvást kóstolhatunk néhány szemecskét a költészet dustombu eseresznye fájáról; sőt nem lehetetlen, tekintettel arra, hogy Debreczenben és vidékén az utóbbi időben megdöbbentő számban szaporodnak a hivattott, még inkább a hivatlan költők, lemondunk ezen élvezetről és versekkel csak nagyvásári alkalmakkor kedveskedünk nyájás olvasóinknak. Azonban e megjegyzésünket, kedves Gytha, nem magácskára értettük.

Kínálat. Könyvelést, levelezést elvállal, hivatalok és hatóságoknál peres és perenkívüli ügyekben szükséges információk szerzése, adása és szorgalmazása, okmányok megszerzése tárgyában tetszés szerinti díjazásért, továbbá utazással kapcsolatos ügyekben költségek megtérítése mellett 4 kor. napidíjért eljár **Bródy Henrik** kir. tsvzéki ny. irodaigazgató Debreczenben Széchenyi u. 25.

Ügyvédeknek alkalmas iroda helyiség kiadó a Dreher sörcsarnok feletti emeleti helyiségben. Értekezhetni ugyanott a kereskedő ifjak tarsulata eljárójánál.

Szép bajusz nyerhető rövid időn a híres „Hajduságpedrő” használata által. Egy dohoz 40 fl. Kapható Debreczenben Tóth Béla gyógyszerárában, valamint a készítő Grósz Nagy Ferencz gyógyszerésznél H. Szoboszlón

Ha pénzre van szüksége tessék egész bizalommal megkeresni Rácz Béla bank. biz. irodáját ahol kölcsönök betáblázásra III helyre is, esetleg személy hitelre, földbirtokosok ház és szőlőtulajdonosok, valamint 1600 kor. felül fixfizetéssel bíró hivatalnokok részére a legjobban és gyorsan kieszközölhetnek. Többféle tartozásokat egy helyre convertal. Töketörlesztéses kölcsönök, minden száz korona után földbirtokra 50 évre tőke és kamatban felévenként 2 kor. 35 fl. és 30 évre 3 kor. 30 fl. fizetendő. Bővebbet: Debreczen, Hunyadi-u. 19. (volt Kisvarad, vasut utca.)

2 frtért ölenként kaphatók 160 öles

házhelyek

a Csapó-utca végén, részletfizetésre. Felvilágosítás nyerhető: **Fejér Ferencz** ügyvéd irodájában a város bérházában.

A Polgári Takarékos és Segélyszövetkezet

ez idei évtársulatába oly tömegesen folynak a beiratkozások, hogy ezen örvendetes körülmény arra indította az intézet igazgatóságát, hogy az újonnan belépő tagoktól mulasztási illetéket meg mindig nem vesz, s betétjeit daczára ennek 1901. január 1-től visszamenőleg kamatoztatja, mely körülményre felhívjuk a közönség figyelmét.

Rosenthal Dániel

gőzmalmában őrlés:

Buza, rozs és kétszeres, ingyen rostálva, piltéltetve vagy simára őrlve **legjútányosabb árban.**

Árpa és **tengeri darálás 50 fl.** mmként. Legjobb minőségű kétszeres és szitált buza lisztek, **tengeri, árpa, dara, korpa** eladás a malomban, hol kicsinyben is a legolcsóbb árakat számítanak.

Díjmentesen üzembem tartva van az olajmalom az őrlető közönségnek.

Nagyerdei
fürdő és vizgyógytelep.

A nagyerdei ásványfürdőben **orvosi utasítás és felügyelet** mellett készítettnek:

MÓR VASLÁP fürdők kettős kádban, ára 1 frt 50 kr., kiváló gyógyhatással különféle nőibajoknál.

VAS JÓDOS-FENYŐ fürdők, ára 1 frt, vérszegénység, ideges, gyengén fejlett gyermekeknek, **BÓRBAJOKNÁL**, **SÓS** fürdők, ára 80 kr., különösen **NŐI** betegeknek.

KÉNES ISZAP HÉV fürdők. Ára 1 frt; **csusz rheuma, ideghüléseknél**, — valamint **FOGYASZTÓ KURÁNAK**, orvosi massage.

Gyógyfürdő jegyek csak a pénztárnál kaphatók.

A fürdőbérlek.

A Gazda és Kertészkedő
közönség

szíves figyelmébe ajánlom új üzlethelyiségemben **Kossuth-utca 7** ujonnan felszerelt és tetemesen meg bővített

Magkereskedésemet

Nagy raktár mindennemű gazdasági magvakban, mint arankamentes francia, olasz és magyar luczerna, quedinburgi répamagvak, takarmány fűmagvak, pászit magvak, konyhakerti és virágmagvak.

Teljesen friss 1901 évi termés. 1902. évi vetésre szánva.

Kontsek Géza

magkereskedésében.

Debreczen, Kossuth utca 7.

20—902. v k.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. jbiróságnak V. 2293/3—1901. sz. végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Dr. Herz Ödön részére Feldmann Mór és neje debreczeni lakosoktól 1350 kor. tőke, ennek 1901. aug. 3-ától számítandó 6 % kamatai és eddig összesen 241 kor. 81 fl. perköltség erejéig, 1901 aug hó 10-én bíróilag lefoglalt és 2281 kor. becsült butorok és egyebekből álló ingóságok **1902 évi márc. hó 19-én d. e. 9** órakor kezdetét veendő és Arany János-u. 49 sz. a. megtartandó nyilvános birói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1902. febr. 20-án.

Sugár Gyula

birói kiküldött.

Szives tudomásul!

Van szerencsém a mélyen tisztelt megrendelőimnek, valamint a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy a Piacz-utca 55 sz. alatt 11 évig birt helyiségből

cimer és műtermem
címfestészeti

folyó évi márczius hó 1 én

Darabos-utca 16 sz. alá

(a kollegium mellett) helyeztem át. Midőn m tisztelt megrendelőimnek az eddig irantam tanusított megtisztelő bizalmukért köszönetem kifejezem, kerem azt velem szemben továbbra is fenntartani.

Igyekeztem leendő ezentul is minden a **címfestészeti szakmába tartozó munkákat csinosan, izéssel és méltányos árakon** elkészíteni.

Kiváló tisztelettel

Zelinger Ede

cimer és címfestő.

Huzás
április 1-én.
Főnyeremény
180,000 korona.
Tisza szegedi sorsjegy részletfizetésére.
Kapható a
Debreczeni Ipar és Kereskedelmi banknál.
Havi részlet
A nyeremény már az első részlet letétele után
a vevőre. A 4% kamat szintén a vevőre.
Főnyeremény 180,000 kor.
Huzás
április 1-én.

A Magyar és Világirodalom Kincsesházát

Remekírók

Havi részlet

3 korona.

Képes Könyvtár

ezim alatt egyöntetű szép kiadásban, 50 kötetben, diszes vászonkötésben adja közre a Wodianer F. és Fiai kiadóczeg.

Az 50 kötetből álló Remekírók Képes Könyvtárának Tartalom-jegyzéke:

- 1-2. Petőfi Sándor: Összes költeményei.
- 3-4. Kisfaludy Sándor: Összes költeményei.
5. Shakspeare: Remekai. I. Bevezetéssel ellátta: Alexander Bernát, Coriolanus. Fordította: Petőfi Sándor (Radó Antal jegyzetével.) Othello. Fordította: Mikos Lajos. Romeo és Julia. Fordította: Teskes Béla (A fordítók jegyzetével.) Gilbert illusztrációival.
6. Molière: Remekai. I. Bevezetéssel ellátta: Haraszti Gyula. A fősvény. Dandin György. A kényeskedők. Fordította: Hevesi Sándor. A botcsinálta doktor. Fordította: Gabányi Árpád. (Hevesi Sándor jegyzetével.) Gergely Imre és mások illusztrációival.
7. Tóth Kálmán: Válogatott költeményei. Bevezetéssel ellátta: Endrődi Sándor. Telegy és Tull illusztrációival.
8. Berzsenyi Daniel: Munkái.
9. Schiller Frigyes: Költeményei. Fordította: Dóczy Lajos.
10. Madách Imre: Az ember tragédiája és egyéb munkái.
11. Kossuth Lajos: Válogatott munkái. Sajtó alá rendezte: Kossuth Ferencz.
12. Homeros: Iliász. Ford.: Kemenes (Kempff) J.
13. Tóth Ede: Válogatott munkái.
14. Shakspeare: Remekai. II.
- 15-16. Kisfaludy Károly: Válogatott munkái.
17. Reviczky Gyula: Munkái.
18. Heine: A Dalok Könyve. Fordította: Endrődi Sándor.
- Tegner: A Frithjof-monda.
- 19-20. Szechenyi István: Hítel. Világ.
21. Kazinczy Ferencz: Válogatott munkái.

Gyűjtőknek minden 12 megrendelő után egy teljes tiszteletpéldányt szállítunk. — Gyűjtőivek kívánatra készséggel küldetnek

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostával szemben.

22. Goethe: Válogatott költeményei. Fordította: Dóczy L.
23. Kölcsey Ferencz: Válogatott munkái.
24. Molière: Remekai. II.
25. Zrínyi Miklós: Munkái.
26. A régi magyar költészet. (16. és 17. század.) Balassa Balint. — Tinódy Sebestyén. — A Kurucz Költészet. — Gyöngyösi István.
27. A régi magyar költészet. (18. és 19. század eleje.) — Faludy Ferencz. — Virág Benedek. — Gvadányi József.
28. A Nibelung-ének: Fordította: Szász Károly.
29. Garay János: Válogatott munkái.
30. Pázmány Péter: Válogatott munkái.
31. Shakspeare: Remekai. III.
32. Firduzi: A Sahnáméból. Fordította: Radó Antal.
- 33-35. Vörösmarty Mihály: Munkái.
- 36-37. Byron: Don Juan. Fordította: Ábrányi Emil.
38. Homeros: Az Odyssea. Fordította: Kemenes (Kempff) J.
39. Csokonai: Válogatott munkái.
40. Leopardi: Összes költeményei. Fordította: Radó A.
- Musset: Válogatott költeményei. Fordította: Radó A.
41. Goethe: Faust. Fordította: Dóczy Lajos.
42. Mikos Kelemen: Törökoszági levelei.
43. Shakspeare: Remekai. IV.
44. Aischylos, Sophokles, Euripides: Válogatott munkái. Fordította: Váradi Antal, Zilahy Károly, Kemenes (Kempff) József és Radó Antal.
45. Deák Ferencz: Munkáiból.
46. Katona József: Válogatott munkái.
47. Virgilius: Aeneis. Fordította: Baróti Szabó Dávid. A fordítást javította: Radó Antal.
- 48-49. A magyar népköltészet kincsesháza.
50. B-jza József: Válogatott művei.

A Remekírók Képes Könyvtárát Radó Antal szerkeszti, akinek egy eredeti irodalmi munkája mint a kultúránk klasszikusok áttünetése körül szerzett nagy érdemei országos elismeréssel a szerkesztésben való felkísérletes gondosságának, izéssének és tudásának szíves lemmel tényes tanujelét adta.

A Remekírók Képes Könyvtárát külső díszben is méltó lesz azokhoz a szellemi kincsekhez, melyeket tartalmazni fog. — A kötetek mind egyöntetű alakban, szép tiszta nyomással, forma díszes bekötési táblában jelennek meg, minden kötésben az illető író arany- vagy ezüstmedaillon arcképevel.

A Remekírók Képes Könyvtárát illusztrációval nemcsak az olvasó képzelőtehetségének segítségére, elbá várasolva a költői munkák legszebb részeit: hanem mint életrajzi és művelődési művészek rajzai önmagukban is értékesek lesznek.

Sajtó alá rendezők és az ültető vá életét és munkáinak jellemzőit jelölő bevezetéssel ellátják:

Ábrányi Emil
Ambrus Zoltán
Alexander Bernát
Angyal Dávid
Bánóczy József
Bródy Zoltán
Balassa József
Dóczy Lajos
Endrődi Sándor
Ferenczi Zoltán
Haraszti Gyula
Hegedűs István
Hevesi Sándor
János (Z. Kiss Béla)
Kossuth Ferencz
Nagyessy László
Palágyi Menyhért
Radó Antal
Rákosi Jenő
Riedl Frigyes
Szász Károly
Váczki János
Várady Antal

kikhez még sok díszes név fog csatlakozni.

E fényes névsor biztositókat nyújt arra nézve, hogy a Remekírók Képes Könyvtárát megvásároló szívesen adja a fölött nánáltnak, s hogy minden életre szóló ünnepi becsü munkája lesz.

ELŐFIZETÉSI IV.

László Albert és Tsa könyvkereskedése Debreczenben

előfizetési felhívást bocsát ki a

Remekírók Képes Könyvtára

ezimű gyűjteményre, mely 50 kötetben, vászonkötésben jelenik meg. — A gyűjteményből évenként 7 kötet jelenik meg az 1902. év elejétől fogva.

Előfizetési feltételek: A Remekírók Képes Könyvtára című 50 kötetes gyűjtemény ára 250 korona és megrendelhető: a) utánvétellel olyképen, hogy az egyes kötetek megjelenéskor utánvétellel szállítatnak bérmentve; b) 3 koronás havi részletfizetés mellett.

A részletek az első szállítástól kezdődőleg minden hó 1-én László Albert és Tsa könyvkereskedésében Debreczenben fizetendők mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nem lesz. A részletek be nem tartása esetén a folytatólagos kötetek a részletek pótlásáig visszatartatnak; a lejárt s le nem fizetett részletek a czegek jogában áll a portóköltésig hozzászámítása mellett, a részletek elmulasztása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és az egész mű vételára esedékessé válik. — A vételár első részlete az első szállítástól utánvétellel.

A fenti előfizetési feltételeket elfogadom, külön kikötés nélkül s ezek alapján megrendelem a Remekírók Képes Könyvtárát 50 kötetben, 250 koronáért a) kötetenkint utánvétellel, bérmentve; b) 3 koronás havi részletekben.

(A nem kívánt módokat törlendő.)

Lakhely és kelet:

Név és állás:

Olvasható aláírást kérünk.

827E1
SSCO1
80187